

M. Kácsor Zoltán új könyveiről

Koncz Tamás könyvajánlója

Van egy garázs, ahol minden munkagépnek lelke van: együtt lakik ott Dömper Dömötör és Kombájn Kálmán, a markolófiú és a markolólány, onnan járnak dolgozni, kakaózni, vagy csak játszani gazdájukkal, Vilmossal – ezt a fém- és olajszagú mesevilágot találta ki kisfiának M. Kácsor Zoltán. Alkalmi meséiből aztán többé-kevésbé összefüggő sorozat, végül pedig mesekönyv lett, így jelent meg tavaly októberben a Garázs bagázs-kötetek első két darabja, az *Egyes Markoló és a Taknyos Traktor* a Scolar gondozásában – a szerző szerint az döntött a kiadó mellett, hogy ők kaptak a leggyorsabban az ötleten.

Az indulás sikeresnek bizonyult, talán a karácsony előtti megjelenés miatt, talán azért is, mert viszonylag kevés mese szól munkagépekről, pedig a gyerekek csodálattal szokták bámulni a burrogó fémszörnyeket. M. Kácsor pedig teljesíti a (várhatóan ötéves) tervet, idén is megjelentetett két részt a tíz etaposra tervezett sorozatból.

*

A Garázs bagázs új részeiben Henger Henrik, az óvodakerülő úthenger és Ármin, az ármányos bobcat mutatkozik be. Történeteik egyszerű igazsá-

gokat közvetítenek: aki nem dolgozik, az éhes marad; a csalókat pedig gyorsan lebuktatja és megbünteti a közösség. Utóbbi megtörténik például Árminnal is, aki elhitette Dömper Dömötörrel, hogy a teherautó az üres plató nevű betegségben szenved, és ezért folyamatosan szállítania kell valakit – méghozzá éppen a bobcatet. A csalásra viszont rájön a Garázs többi lakója is, és lépre, illetve ragasztóra csalják az alattomos kis munkagépet.

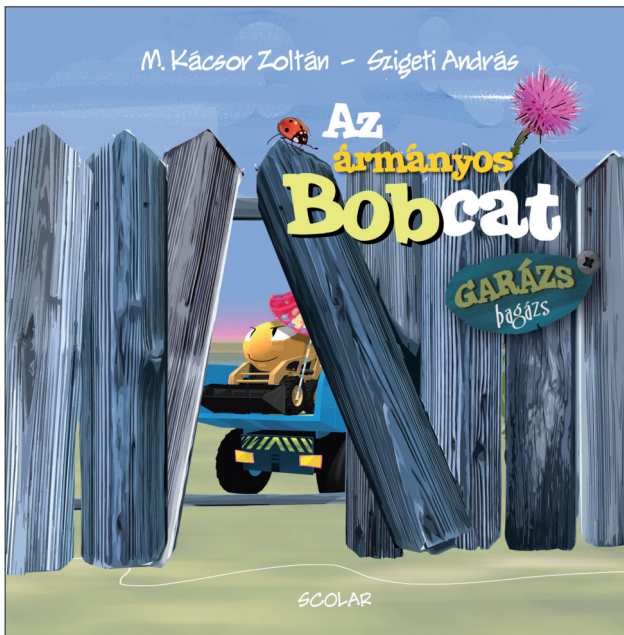
*

A tett vagy annak hiánya nem marad

következmény nélkül, ez érthető. Kérdés, hogy érdemes-e annyira lecsupaszítani egy mesét, hogy a didaktikus üzeneten kívül más nemigen marad meg belőle. A Garázs bagázs történeteiből éppen a továbbgondolás lehetősége hiányzik. Egy öt-hat éves gyerek azt gyorsan átláthatja, hogy dolgoznia még a királyi vérből származó úthengernek is ajánlatos, és nem minden munka felelhet meg nekünk – de féltő, hogy Henrik meséjéből pont ennyi is ülepedik le majd benne: mi kell, tilos, kötelező, ajánlott a boldoguláshoz. Azok a parancsszavak és sorvezetők, amiket felnőtt korunkban követünk egy életen át szorongva, hogy aztán örökségként adjuk tovább utódainknak is.

*

A Garázs bagázs tagjai elég keményen tanítják móresre a beilleszkedni nem tudókat: a folyton szipogó Taknyos traktort a második kötetben például álmában kigurítják a hóra, hogy ne zavarjon senkit. „Na hogy tettszett a mai éjszaka? Szeretnél megint kint aludni, vagy megengeded végre, hogy kitisztítsuk az orrodát” – vonja kérdőre a megszeppent traktort

M. Kácsor Zoltán – Szigeti András
Az ármányos Bobcat
 Scolar Kiadó, 2014, 24 oldal, 1495 Ft

Ármin, a bobcat, aki a következő részben kerül pellengérré. A jelenetbe nem nehéz belátni a taknyos, de orrszívó-porszívó elől visítva menekülő óvodásokat, és egy kisgyerek jó eséllyel Taknyos Traktor helyébe képzelheti magát. M. Kácsor Zoltán annyi engedményt ugyanakkor tesz, hogy a mese hallgatója Vilmostal is azonosulhat – az okos, a gépeknek mindig utat mutató kisfiúval, aki játékaik felett áll, és ebben nagyon hasonlít Róbert Gidára.

*

A gép(ies) meséket némileg feldobják Szigeti András élénk, mozgalmas illusztrációi: a sorozat védjegye is lehetne, hogy a keménytáblás címlap mindig nyitott, egy nyílason-kerítés-rezen vagy kulcslyukon pedig kikandikál az aktuális könyv főszereplője. Szigeti reálsan rajzolja meg az egyes munkagépeket, de a Pixar-hatást ő sem tudja elkerülni, mindegyik figurája nagy emberi szemeket kap, és teli szájjal mosolyog,

M. Kácsor Zoltán – Szigeti András
Az óvodakerülő úthenger
 Scolar Kiadó, 2014, 24 oldal, 1495 Ft

leszámítva persze a macskaszemű, ármányos Ármint. Figyelemfelkeltőek a Garázs bagázs hátterei, díszletei is. Az ármányos Bobcat lapjain japánkertbe illő cseresznyevirágok virítanak, és egy metálfényezésű talicska bizarr párost alkot a mellette álló babakocsival, éppen ott, ahol Ármin az üres plató nevű betegségről győzködi a hiszékeny dömpert. Ezzel Szigeti András kitérít az asszociációs mezőre, a magát furikáztató bobcatról máris egy kiszolgáltatott és elkényeztetett baba jut eszünkbe, amilyen egy óvodás már biztosan nem szeretne lenni.

*

Részletgazdag és ötletes lett Henger Henrik nagyvárosban tett „tanulmányi útja” is. A grafikus végigkíséri az óvodakerülő úthenger munkakeresésének fázisait, és a színes utcaképekbe pedig olyan „easter egget”, apró poénokat rejtett el, amiket csak a felnőttek értenek: az állást kínáló szobafestő véletlenül úgy néz

ki és vigyorog, mint az Anonymous-csoport közismert Guy Fawkes-maszkja, a kis úthenger által összepecsételt leveleken pedig Munch sikoltó alakja tűnik fel, postássapkában.

*

A sorozat valószínűleg jövőre folytatódik, az eddig megismert szereplők mellett pedig előtérbe kerülnek a Garázs más lakói és alkalmi vendége. Kötetet kap a korábban csak kötekedő mellékszereplőként felbukkanó Buldózer Boldizsár, megjelenik Pukkantós Busz és Szemét Szilárd, a szemétszállító is – utóbbi egyébként M. Kácsor Zoltán egyik kedvenc figurája, ahogy azt egy májusi rádióinterjúban elmondta. Hogy a történetek miről szólnak majd, még nem tudni, de a beszélő nevek alapján sejthető, milyen bonyodalmak várnak a szereplőkre – a tanulság és a megnyugtató végkifejlet pedig biztosan nem marad el.